

Visitaforedrag

Skåre menighet, 12. mai 2019

Innledning

Etter en uke i Skåre menighet er jeg glad.

Begeistring smitter. Kvalitet gjør trygg. Å oppleve innsatsvilje gir takknemlighet. Å se omsorg gir varm glede. Å oppleve Gud blant folk gir tro.

Jeg har hatt en uke der jeg har blitt kjent med menigheten. På en uke rekker jeg ikke over alt, men jeg har lest forhåndsmelding, vært med på menighetsrådsmøte, møtt fellesrådet, møtt konfirmanter, tirsdagsklubben, etter skoletid, de eldre på omsorgssenteret og hatt samtaler med staben, enkeltvis og i stabsmøte. Vi har møtt menigheten i Udland kirke og vært på kulturkveld i Skåre kirke. Vi har møtt skoleledere og lærere i soknet, besøkt Uni-K og møtt kommuneledelsen.

Skåre menighet er preget av «drive». Her er det mange som er dyktige, erfarne, vil mye og strekker seg langt. De ansatte tar med hele seg inn i tjenesten, har høyt faglig nivå og et sterkt personlig engasjement.

Jeg har også møtt humor, selvironi og en sunn uhøytidelighet i miljøet. Det er tydelig at menigheten ikke satser på å være polert eller vellykket, men heller måler seg på om det er rom for ulike folk. Du trenger ikke ha en ferdig formet tro for å høre til her. Menigheten er åpen, utadrettet og folkelig. Det vi har hørt av formidling denne uka er gripbart og konkret. Kirkens tro blir ikke plassert i en annen dimensjon, men, her, der vi er.

På sitt beste gir dette menigheten både troverdighet, lave terskler og mange gode resultater.

Derfor er jeg glad på vegne av folk som bor i soknet. De bor i en menighet som er åpen, enten de kommer ofte eller sjelden, i hverdagene eller på søndag, enten de er små eller store. De har en aktiv lokal kirke, med mange tilbud som blir brukt. Og de har et hellig hus midt i sin hverdag, der de kan møte Gud og leve med Jesus, sammen med andre.

Historie

Det er lenge siden Skåre menighet hadde visitas alene. I 2009 var det en prostivisitas, mens siste visitas var i 2001, før Udland kirke sto ferdig.

«Underet på Udland» var et begrep noen i menighetsrådet brukte om kirken. Nå har vi en snart 20 år lang historie som viser hvor klokt det var å bygge mer enn et kapell her. Kirken er flott som kirke, med et sakralt kirkerom, enkelt, men vakkert utsmykket. I 2015 kom orgelet på plass. Kirken er vakker allerede, og har muligheter til videre utsmykning, både permanent og midlertidig.

Kirken er også en plass der konfirmantene kan spille rugby eller se film, der barn kan leke og folk samles på mange måter. Udland kirke er blitt en sentral møteplass for folk i bydelene her, både i det hverdagen og i de store, viktige øyeblikkene.

Samtidig som den nye kirken sprudler av liv, har fellestråd og menighet klart å ta vare på Skåre kirke, nå som kulturkirke. Det gir mange muligheter, og torsdag kveld fikk vi se glimt av det, gjennom utstilling, konsert og dans. Den nye kommunaldirektøren for kultur, idrett og frivillighet, Simon Næsse, fortalte entusiastisk om hva kultur betyr, hvordan det frigjør lidenskap i oss og forebygger spenninger i samfunnet. Han viste også at han kjenner sammenhengen mellom kirke og kultur fra innsiden, at det kirken gjør er kulturelt og skaper kultur. Da vi fikk oppleve Elisabeth Nordstrøm danse, en framføring av tegnspråkpoesi og minikonsert med Himmelhamn, merket vi nerven og styrken i det som skjer når kirke og kultur finner sammen.

Trosopplæring, barn og unge

Skåre menighet har også vært en plogspiss for trosopplæring. Menigheten koplet seg tidlig på visjonen om å gi alle barn og unge mellom 0-18 år kjennskap til den treenige Gud, bidra til kristen livstolkning og livsmestring og utfordre til engasjement og deltakelse i kirke og samfunnsliv. Et av særpregene har vært bevisstheten om sammenhengen mellom breddetiltak og kontinuerlig barne- og ungdomsarbeid. Det var også flott å høre om det nye «min veg»-prosjektet, der menigheten har tatt invitasjon til trosopplæring inn i den digitale verden, på en kreativ, profesjonell og spennende måte.

Skåre menighet prioriterer barn og unge høyt. Det er mange barn her, og her er det godt å være barn. Ikke minst har søndagsskolen holdt høy kvalitet gjennom mange år. Trofaste og dyktige frivillige har sørger for plass for både store og små når menigheten samles til gudstjeneste. Her er det også et godt og allsidig konfirmantopplegg og et veletablert tilbud om ledertrening. Det var stas å møte den flotte gjengen som hadde fullført første del av programmet.

Jeg håper menigheten vil fortsette å prioritere barn og ungdom. Gjennom trosopplæringen får flere mulighet til å kjenne seg hjemme i kirken. Kirken tilbyr rett og slett mye mer til barn og unge enn før, slik at kjennskapen til det barna blir døpt inn i vokser. Over de siste årene har det blitt bygd opp et helt nytt tilbud, som nå skal drives og videreutvikles. Det krever ressurser, men gir stor gevinst, både på kort og lang sikt.

Det gir også håp i møte med den utfordringen det er at for få som velger kirkelig utdanning for tiden. De nærmeste årene kommer det til å merkes i menighetene. Det finnes rett og slett ikke nok nyutdannede prester og kateketer til å erstatte de som blir pensjonister.

De menighetene som har et stort innslag av barn og unge, slik som Skåre, har mulighet til å gjøre noe med dette. Å jobbe i kirken er en fantastisk mulighet til å utvikle seg, bli kjent med mennesker, leke, lære, formidle, lytte, bry seg og la Gud bli synlig i hverdagen. Det finnes oppgaver som passer til mange forskjellige talenter. Jeg håper de som møter ungdom her i kirken vil drive talentspeiding og peke tydelig på mulighetene ved å velge et kirkelig yrke.

For eksempel er kirken en spennende arbeidsplass for de som vil drive med musikk! Jeg setter pris på allsidigheten og de lange linjene i det musikalske arbeidet her i menigheten.

Tenk at det går an å synge i kor her hele livet! Tusen takk til alle som bruker tid og talenter til å få tro til å lyde så vakkert og levende som det gjør her. Det er flott å oppleve hvordan lys, kjærlighet og glede synges inn i sjela.

Frivillighet og diakoni

Fortsatt har kirken her i soknet høy oppslutning om både medlemskap og kirkelige handlinger. Det var 8370 medlemmer i Skåre kirke ved årsskiftet. Når hver gruppe i menigheten teller hvor mange enkeltindivid som har deltatt, blir det over 1000 til sammen. Noen går kanskje igjen flere steder, men til sammen er det likevel mange. På ulike prosjekter, inkludert f.eks. Barn er Bra og 24-timersfestivalen, er det over 3000 deltakere til sammen.

Skåre menighet har også mange konfirmanter og over 11 000 gudstjenestebesøk i løpet av et år. Det finnes tilbud til unge voksne, husgrupper, jubilentfest, turer og konserter. I årsstatistikken er det registrert 300 frivillige, flest innenfor trosopplæring og arbeid for barn og unge.

Det er alltid spennende om det er mulig å rekruttere nok folk til å drive de ulike tilbudene. Framover vil menigheten trenge flere nye som opplever eierskap og ønsker å bruke tid her. Det gjør det viktig å også fokusere på fellesskapet og tilhørigheten til menigheten.

Mange er travle, ikke minst småbarnsfamilier. Å legge til rette for frivillighet handler derfor blant annet om å bygge fellesskap rundt oppgavene, sikre gode rammer og se etter god kopling av person og tjeneste.

Samtidig handler også kirkens framtid om våre livsvalg. For mange av oss byr livet på store muligheter til å jakte opplevelser og bruke tiden på oss selv. Det er det mye godt med. Jeg lurer likevel på om mange har noe uoppdaget i å ha gudstjenestedeltakelse som en vane? I menigheten finnes det sannsynligvis minst én oppgave som passer og som vil oppleves givende. Det kan kreve både mot og prioritering å stille seg til disposisjon, men jeg unner flere ettersmaken av å ha brukt litt tid på et kor, på kjøkkenet under et arrangement, snakke om de store fortellingene med barn på søndagsskolen eller være en del av fellesskapet på Klubb 83.

Betydningen av meningsfulle oppgaver og fellesskap fikk vi se da vi besøkte Uni-K. Uni-K er en vellykket bedrift i seg selv, vasker for sykehjem, syr designgardiner, produserer industrielle komponenter med høy kvalitet, steller hager og forsyner byen med god mat. Der fikk vi den beste lunsjen jeg kan huske å ha fått på visitas.

Alt dette får Uni-K til som et fellesskap av mennesker som har forskjellige utgangspunkt og talenter. Ved å finne fram til det hver enkelt er god til, klarer de få til flotte ting sammen. Og så trives de underveis. Det er viktig og godt å gå på jobb. Det gir vennskap og mening, og, som en av de ansatte sier, «Vi må jo gå på jobb, for det er da vi kan få ferie».

Som luthersk kirke legger vi vekt på at Gud er virksom i verden gjennom alle menneskers gode gjerninger. Det var tema hos konfirmantene: Det hellige livet er ikke bare noe som skjer i kirken, men noe vi holder på med hele tiden. Hver dag gir mulighet til å se og være noe godt for sin neste. Gjennom gudstjenester, trosopplæring, konfirmantundervisning og annen formidling kan kirken minne oss om de gode mulighetene.

Skåre menighet kan være stolte av å ha reddet Klubb 83 fra nedleggelse. Den er en viktig del av livet for de som er med. Flere mennesker med utviklingshemming finner seg også godt til rette i menigheten, for eksempel på gudstjeneste. Ellers er menigheten blant annet grønn menighet, tilbyr sorggrupper, er til stede på institusjoner og støtter sykehuset i Okhaldunga i Nepal, i samarbeid med Normisjon.

Kirken og lokalsamfunnet

På tirsdag hadde vi møte med skoleledere og lærere i soknet. Menighetene og skolene har et godt og planmessig samarbeid. Skolene takker ja til tilbud om skolegudstjenester og ser at dette er noe mange av elevene gjerne vil være med på. Menigheten tilbyr også ulike undervisningsopplegg innen rammen av skolens læreplaner. Ikke minst finnes det et fint opplegg for undervisning om sorg og gravferd for 4. trinn. Når det nå kommer nye læreplaner, gir det muligheter til å fornye og videreutvikle samarbeidet.

Prestene deltar i kommunens kriseteam. Kirke og kommune har et formalisert og velfungerende samarbeid om åndelig omsorg, der både kirken og kommunen bidrar for å gjøre omsorgen i den siste delen av livet rettet mot hele mennesket på en god måte.

Samarbeidet mellom kirkelig fellesråd og Haugesund kommune er tett, bredt, ryddig, konstruktivt og framoverlent. Det går på alt fra å låne utstyr av hverandre til større prosjekter, som den vellykkede rehabiliteringen av Vår Frelsers kirke. Kirken er aktivt til stede i kulturlivet i byen, og det finnes mange relasjoner mellom kirken og ulike kulturaktører. Kirken ser stadig etter nye muligheter til å bidra mer, også inn mot de sosiale utfordringene i kommunen. Det blir spennende å se hva som kommer ut av den utvidede satsingen på diakoni, der staten har gitt kirken noen nye ressurser som blant annet ender i Haugesund.

I møte med ordføreren og kommuneledelsen fikk vi også en god orientering om hva som skjer i kommunen. Vi ser hvor verdiorientert kommunens virksomhet er på alle områder av driften. Teknisk enhet har et godt blikk for sosiale konsekvenser av sin forvaltning, med en tenkning mange andre kommuner kan lære av. Kommunen er opptatt av miljø, og den lykkes med god integrering, spesielt av kvinner. Den ser hvor nye utfordringer oppstår, for eksempel i forhold til svekket økonomi for de aller svakeste eller når det gjelder ungdom og rus. Alt dette gjør at kirke og kommune blir spennende samarbeidspartnere.

Skåre menighet har en profil som uttrykker mye av det Den norske kirke ønsker å være i et lokalsamfunn. Menigheten er til stede i livets store øyeblikk, feirer barn som kommer til verden, tror på ungdom, tilbyr fellesskap og arenaer for å utvikle seg. Den er der når livet blir

vanskelig. Vi har hørt flere fortelle hvordan menigheten har vært viktig i tunge tider. Skåre er en inkluderende menighet og vil ikke måle folk etter hvor de kommer fra eller hvor blankpusset troen er, men vil utforske livet, og små og store mysterier sammen med folk.

Tusen takk til alle dere som er Skåre menighet. Enten dere er her hver uke eller en gang årlig. Denne kirken er deres, og den kan dere være stolte av. Takk til alle dere som tar ansvar. Takk til alle som møter mennesker med smil og et glimt i øyet. Takk til alle som byr på seg selv og tåler at det også kan være hardt arbeid å drive kirke. Takk til alle som kommer med nye idéer, prøver, feiler eller lykkes. Takk til alle som våger å ta steg i tro og deler undring.

Onsdag kveld sang barna:

*Gud är mysterium
kännbar i inre rum
djupaste hemlighet
rörs der av helighet
sluts i förlåtelse
hos den som allting vet
Gud är mysterium*

(T: Christina Löwestam M: Georg Riedel)

Det var et gyllent kirkeøyeblikk, der barna gjorde mysteriet nært for oss.

Det var nesten like minneverdig da sokneprest Arnt Johan sto og snakket og barna plutselig ropte ut, i skrekkblandet fryd, «du har en bille på ryggen». I et par minutter var edderkoppen den store stjerna i kirken.

Sånn er det å være kirke. Glimt av det guddommelige som kommer til syne, midt i vår verden, midt blant vanlige mennesker, som både leker, ler og blir blanke i øynene når noe når under huden på oss.

Takk for at dere gjør det mulig å oppleve dette i Skåre menighet.

Egentlig fikk vi konklusjonen på visitasen allerede i starten, da Bibelen åpnet seg hos Paulus, i brevet til Filipperne:

Jeg mener ikke at jeg alt har nådd dette, eller alt er fullkommen, men jeg jager fram mot det for å gripe det, fordi jeg selv er grepet av Kristus Jesus. Mine søsken, jeg tror ikke om meg selv at jeg har grepet det. Men én ting gjør jeg: Jeg glemmer det som ligger bak, og strekker meg etter det som er foran, og jager fram mot målet, mot den seiersprisen som Gud fra det høye har kalt oss til i Kristus Jesus. La oss tenke slik, alle vi som har nådd fram til modenhet. Og om dere ser annerledes på noe, skal Gud gi dere klarhet også i det. La oss bare, så langt vi er kommet, fortsette i samme spor!

Det finnes tydelige spor av både det helt alminnelige og det guddommelige her i Skåre menighet. Det er bare å krysse dørterskelen og holde øynene åpne. Det som er her unner jeg alle nord i Haugesund å oppleve.